

HATİM DUASI

Yüce Allah'ın son kelamı olan Kur'ân-ı Kerim'i okumak, ecir ve sevabı en yüksek olan bir ibadettir. Hatta selef âlimlerinin ifadelerine göre ibadetler içerisinde hiç birisi Kur'ân okumaya denk değildir. Nitekim âyette de, Kur'ân okumanın asla zarar etmeyecek bir kazanç olduğu belirtilmiştir: *“Şüphesiz, Allah'ın kitabını okuyanlar, namazı dosdoğru kılanlar ve kendilerine rızık olarak verdiğimiz şeylerden, gizlice ve açıktan Allah yolunda harcayanlar, asla zarar etmeyecek bir ticaret umabilirler.”* (Fâtır, 35/29)

Bir başka âyette ise müminler, gece hayatlarını Kur'ân ile meşgul olarak geçirdikleri için övülürler: *“Onların (Kitap ehlinin) hepsi bir değildir. Kitap ehli içinde, gece saatlerinde ayakta duran, secdeye kapanarak Allah'ın âyetlerini okuyan bir topluluk da vardır.”* (Al-i İmrân, 3/113)

Kur'ân okumanın, Müslümanların asla vaz geçemeyeceği bir görev olması gerektiğini beyan eden Peygamberimiz (a.s), şu güzel benzetmeyle bizleri Kur'an okumaya teşvik etmiştir:

“Kur'ân okuyan mü'min, kokusu ve tadı güzel olan turunç gibidir. Kur'ân okumayan mü'min, tadı güzel ve fakat kokusu olmayan hurma gibidir. Kur'ân okuyan münafık, kokusu güzel fakat tadı acı olan fesleğen otu gibidir. Kur'ân okumayan münafık ise, kokusu olmayan acı yaban keleşti gibidir.” (Buhârî, Fedâilu'l-Kur'ân, 36, Tevhid, 57)

Kur'ân-ı Kerim'in hatmedilmesi ve sonrasında yapılacak uygulamayı belirten bir hadiste, İbn Abbas (r.a)'dan rivâyete göre, bir adam Peygamberimiz (a.s)'e, Allah'ın en çok sevdiği amel hangisidir, diye sordu. O da: *“Konup göçendir”* dedi. O kişi: Konup göçen kimdir, diye sorunca, Peygamberimiz (a.s): *“Kur'ân'ı başından sonuna kadar okuyan, bitirince hemen tekrar başlayandır”* dedi” (Tirmizî, Kıraat, 4)

Bu hadisin müjdesine nail olmak ümidiyle Müslümanlar son sureyi (Nâs Suresi) okuduktan sonra Fatıha ile Bakara Suresinin başından ilk beş âyeti okumaktadırlar ki, halk arasında bu uygulama oldukça yaygın bir hale gelmiştir. Bu uygulamanın dayanağını teşkil eden yukarıdaki hadis ile sahabe ve tabiinden nakledilen birçok rivâyete göre, Kur'ân'ın hatminden sonra dua etmek **sünnettir**. Kuvvetli derecede **müstehab** olduğu da söylenmiştir. (bk. Nevevî, *el-Ezkâr*, s.136)

Hatim bittikten sonra, duanın kabul olma şartlarına da riâyet ederek, hatim duasına şu cümlelerle başlamak uygun görülmüştür:

صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ وَبَلَغَ رَسُولُهُ الْكَرِيمُ
وَنَحْنُ عَلَى ذَلِكَ مِنَ الشَّاهِدِينَ
رَبَّنَا آمَنَّا بِمَا أَنْزَلْتَ وَاتَّبَعْنَا الرَّسُولَ
فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ

Okunuşu: Sadekallâhü'l-'azîm ve belleğa Rasûlühü'l-Kerîm.
Ve nahnü 'alâ zâlike mineş-şâhidîn.

Rabbenâ âmennâ bimâ enzelte vet-teba'ner-Rasûle fektübnâ meaş-şâhidîn.

Anlamı: “Yüce olan Allah şüphesiz doğru söylemiştir. Onu Peygamberimiz (a.s) bize ulaştırmıştır.

Biz de bu duruma şahit olanlardanız.

Rabbimiz! Senin indirdiğine iman ettik ve Peygamber'e uyduk. Artık bizi şahidlerle beraber yaz. (Al-i İmrân, 3/53)

Ya da kısaca:

سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى الْوَهَّابِ

Okunuşu: Sübhâne Rabbiyel-'aliyyil-â'lel-vehhâb.

Anlamı: “Yüce, ulu ve lütufkâr olan Rabbimi tesbih ederim” dedikten sonra duaya başlanır.

Yukarıdaki kısa hatim duasından başka, bir örnek olarak aşağıda yer alan Arapça hatim duası veya Türkçesi de okunabilir:

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ
وَلَا عُذْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ
وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى رَسُولِنَا مُحَمَّدٍ
وَإِلَيْهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ
رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
وَتُوبْ عَلَيْنَا يَا مَوْلَانَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ
وَاهْدِنَا وَوَفِّقْنَا إِلَى الْحَقِّ وَآلِي طَرِيقِ مُسْتَقِيمٍ
بِبَرَكَاتِ الْقُرْآنِ الْعَظِيمِ
وَبِحُرْمَةِ مَنْ أَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ
وَاعْفُ عَنَّا يَا كَرِيمٌ وَاعْفُ عَنَّا يَا رَحِيمٌ
وَاعْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا بِفَضْلِكَ
وَكَرَمِكَ يَا أَكْرَمَ الْأَكْرَمِينَ
اللَّهُمَّ زَيِّنَا بِزِينَةِ الْقُرْآنِ
وَآكْرِمْنَا بِكَرَامَةِ الْقُرْآنِ
وَشَرِّفْنَا بِشَرَفَةِ الْقُرْآنِ

Okunuşu: "El-hamdü lillâhi Rabbil-âlemîn.

Vel-âkibetü lil-müttekîn. Velâ 'udvâne illâ 'alezzalimîn.

Ves-salâtü ves-selâmü 'alâ Rasûlinâ Muhammedin ve 'âlihî ve sahbihî
ecme'în.

Rabbenâ takabbel minnâ inneke ente's-semî'ul-'alîm.

Ve tüb 'aleynâ yâ Mevlânâ inneke ente't-tevvâbür-Rahîm.

Vehdinâ ve veffiknâ ilel-hakkı ve ilâ tarîkın müstekîm. Bi beraketil-Kur'ânîl-
'azîm.

Ve bi hürmeti men erseltehû rameten lil-‘âlemîn.

Va’fü ‘annâ yâ Kerîm. Va’fü ‘annâ yâ Rahîm.

Vağfir lenâ zünûbenâ bi fadlike ve keramike yâ ekramel-ekramîn.

Allâhümme zeyyinnâ bi zînetil-Kur’ân.

Ve ekrimnâ bi kerâmetil-Kur’ân.

Ve şerrifnâ bi şerâfetil-Kur’ân.

Ve elbismâ bi hil’atil-Kur’ân.

Ve edhilnel-cennete bi şefâatil-Kur’ân.

Ve ‘âfinâ min külli belâid-dünyâ ve ‘azâbil-âhirati bi hurmetil-Kur’ân.

Verham cemî’a ümmet-i Muhammedin yâ Rahîmü yâ Rahmân.

Allâhümec’alil-Kur’âne lenâ fid-dünyâ karînâ.

Ve fil-kabri mûnisâ.

Ve fil-kıyâmeti şefî’ân ve ‘ales-sırâti nûrâ.

Ve ilel-cenneti rafîkâ.

Ve minennâri sitran ve hicâbâ.

Ve ilel-hayrâti küllihâ delîlen ve imâmâ. Bi fadlike ve cûdike ve keramike yâ Kerîm.

Allâhümmeh-dinâ bi hidâyetil-Kur’ân.

Ve neccinâ minen-nîrâni bi kerâmetil-Kur’ân.

Verfa’ deracâtina bi fadîletil-Kur’ân.

Ve keffir ‘annâ seyyiâtinâ bi tilâvetil-Kur’ân. Yâ zel-fadli vel-ihsân.

Allâhümme tahhir kulûbenâ.

Vestur ‘uyûbenâ.

Veşfi merdânâ.

Vekdi duyûnenâ.

Ve beyyid vücûhenâ.

Verfa' deracâtina.

Verham âbâenâ.

Veğfir ümmehâtinâ.

Ve eslih dînenâ ve dünyânâ.

Ve şeddid şemle a'dâina.

Vehfaz ehlenâ ve emvâlenâ ve bilâdenâ min cemî'l-âfâti ve'l-emrâdi ve'l-belâyâ.

Ve sebbit akdâmenâ, ven-surnâ 'alel-kavmil-kâfirîn. Bi hurmetil-Kur'ânîl-'azîm.

Allâhümme bellîğ şevâbe mâ kara'nâhü.

Ve nevvir mâ televnâhü ilâ rûhi seyyidinâ Muhammedin sallâllahü te'âlâ 'aleyhi ve selem.

Ve ilâ ervâhi cemî'ı ihvânihî minel-enbiyâi vel-murselîn. Salevâtullâhi ve selâmühü 'aleyhim ecma'în.

Ve ilâ ervâhi âlihî ve evlâdihî ve ezvâcihî ve ashâbihî ve etbâ'ihî ve cemî' zürriyyâtihi rıdvânullâhi te'âlâ 'aleyhim ecma'în.

Ve ilâ ervâhi âbâinâ ve ümmehâtinâ ve ihvâninâ ve ehavâtinâ ve evlâdina ve akribâinâ ve ehibbâinâ ve asdikâinâ ve esâtizinâ ve limen kâne lehü hakkun 'aleynâ ve li cemî'l-mü'minîne vel-mü'minâti vel-müslimîne vel-müslimâti, el-ahyâi minhüm vel-emvâti.

Yâ kâdiyel-hâcâti! Yâ mücîbed-d'avâti! İstecib du'âenâ bi rahmetike yâ erhamer-râhimîn.

Sübhâne Rabbike Rabbil-'izzeti 'ammâ yasıfûn. Ve selâmün 'alel-mürselîn. Vel-hamdü lillâhi Rabbil-'âlemîn. el-Fatiha

Anlamı: *Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun. İyi sonuç müttakilerindir. Düşmanlık ancak zalimler içindir. Peygamberimiz Hz. Muhammed (a.s)'e, onun bütün ehl-i beytine ve ashâbına salât ve selâm olsun.*

Ey Rabbimiz! Bizden ibadetlerimizi kabul buyur! Şüphesiz ki sen her şeyi işiten ve her şeyi bilensin.

Ey Mevlamız! Bizim tövbelerimizi kabul eyle!. Şüphesiz ki sen tövbeleri çok çok kabul eden ve merhametli olansın. Bize hidâyet ver! Hak yola ve sırat-ı

müstakime ulaşmayı bizi muvaffak eyle!. Yüce Kur'ân'ın hürmetine, âlemlere rahmet olarak gönderdiğin Peygamber hürmetine.

Ey Kerim olan Allah! Bizi bağışla. Ey Rahim olan Allah! Bizi bağışla. Ey ikram edenlerin en keremlisi olan Allah! Lütfunla ve ihsanıyla bizim günahlarımızı bağışla. Allah'ım! Bizi Kur'ân süsü ile süsle. Kur'ân ile bize lütfet! Kur'ân ile bizi şerefendir. Kur'ân elbisesini bize giydir. Kur'ân hürmetine bizi cennetine koy. Kur'ân hürmetine dünyadaki belalardan ve âhiret azabından bizi koru. Ey Rahim, Ey Rahman! Ümmet-i Muhammed'in tamamına merhamet et.

Allah'ım! Kur'ân'ı bize dünyada yoldaş eyle. O'nu bize kabirde dost eyle. Kıyamet günü onu bize şefaatçi kıl, sırat köprüsü üzerinde onu bize nur eyle. Cennette onu bize yoldaş eyle. Cehennem ateşine karşı onu bize perde ve engel kıl. İhsanın, cömertliğin ve keremin ile tüm hayırlı yollar için onu bize önder kıl.

Kur'ân hidâyeti ile bizi hidâyete eriştir. Kur'ân'ın hürmetine bizi ateşten koru. Kur'ân hürmetine bizim derecemizi yükselt. Okunan Kur'ân hürmetine günahlarımızı bağışla. Ey Lütuf ve ihsan sahibi!.

Allah'ım! Kalplerimizi temizle. Kusurlarımızı ört. Hastalarımıza şifa ver. Borçlarımızı ödemeye yardım et. Yüzümüzü aydınlat. Derecemizi yükselt. Babalarımıza merhamet et. Annelerimizi bağışla. Din ve dünya işlerimizi islâh et. Düşmanlarımızın bize saldırısını bertaraf eyle. Ailemizi, mallarımızı, memleketimizi her türlü afetlerden, hastalıklardan ve belalardan koru. Ayaklarımızı sabit eyle, kâfir toplumlara karşı bize yardım et. Yüce Kur'ân hürmetine.

Allah'ım! Okuduğumuz ve tilavet ettiğimiz Kur'ân'ın sevabını ve nurunu Efendimiz Hz. Muhammed (a.s)'in ruhuna ulaştır. Ve onun kardeşleri olan tüm peygamberlerin (a.s) ruhlarına ulaştır. Ve Peygamberimiz (a.s)'in ehlinin, çocuklarının, hanımlarının, ashabının, tabiin ve bütün zürriyetinin ruhlarına ulaştır.

Hayatta olan veya vefat etmiş olan babalarımızın, annelerimizin, kardeşlerimizin, evladımızın, akrabalarımızın, sevdiklerimizin, dostlarımızın, hocalarımızın, üzerimizde hakkı olan herkesin ve Müslüman olan bütün kadın ve erkeğin ruhlarına ulaştır. Ey ihtiyaçları gideren Allah! Ey dualara icabet eden Allah! Ey merhametlilerin en merhametlisi! Dualarımızı kabul et. Tüm peygamberlere salât ve selam olsun. Senin Rabbin; kudret ve şeref sahibi olan Rab, onların nitelendirdiği şeylerden

uzaktır, yücedir. Peygamberlere selam olsun. alemlerin Rabbi olan Allah'a hamdolsun.

Fatiha denir ve Kur'an'ın birinci suresi (Fatiha) okunur.